

Hoe zien wij Kerstmis?

Kerstspel

door

ANGELICA POELMANN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HOE ZIEN WIJ KERSTMIS?** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ANGELICA POELMANN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1974 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

MEDESPELENDEN:

JOURNALISTE (proloogspreester)

MOEDER VAN KLEINE KINDEREN

PSYCHISCH GESTOORDE VROUW

ZAKENVROUW

ZIEKE

INTELLECTUELE, MODERNE VROUW

HIPPE JONGE DOCHTER

BEJAARDE DAME

GOEDE PIANIST(E)

Van deze wordt verwacht dat zij (hij) als overgang tussen de monologen van de verschillende types, toepasselijke muziek speelt.

Het toneelstuk is een denkbeeldig interview, waarop alleen het antwoord van de ondervraagde wordt voorgedragen.

De jonge vrouw die het interview heeft afgenomen, laat dus op het podium, de zeven vrouwen zelf antwoorden op haar vraag:

"Hoe zien wij Kerstmis, nu en in de toekomst?"

We zien een donker podium, alleen de vrouw die de proloog spreekt staat in het licht. Zij is heel rustig en spreekt duidelijk. Voor iedere persoon neemt ze rustig de tijd. Nu komt ze iets naar voren en spreekt tot het publiek:

JOURNALISTE:

Ik weet niet, of u het net zo ondervindt als ik, maar wanneer december vordert en men weer gaat spreken van de "de donkere dagen vóór Kerstmis", dan overvalt mij op een rustig ogenblik steeds de gedachte: "Ik praat nu wel over Kerstmis, ik denk nu wel over Kerstmis, maar bezin ik me wel op de ware kerstgedachte?" Ik zal u eerlijk zeggen: Ik zet die serieuze gedachte maar al te snel van me af.

Het rustige ogenblik ís dikwijls maar een ogenblik en je stort je weer in de problemen, die iedere dag met zich meebrengt.

Maar dit jaar, nu ik duidelijk merk dat onze kinderen ouder en wijzer worden en zij mij vragen stellen over de zin van het kerstfeest; dít jaar, heb ik die belangrijke vraag niet zo maar terzijde willen schuiven. Met verschillende mensen, die ik juist in deze kersttijd ontmoette, heb ik van gedachten gewisseld over de vraag die mij al zo lang beroert: "Hoe zie jij het kerstfeest?

Wat zegt Kerstmis jou?

Zal de visie op Kerstmis in de nabije toekomst veranderen?"

Allereerst sprak ik hierover met een jonge vrouw, moeder van nog kleine kinderen...

(De journaliste trekt zich terug.)

Heel rustig komt de moeder naar voren en gaat zitten op een laag stoeltje of krukje.

Alleen zij is nu in het volle licht, het kleine podium blijft dus verder ongemeubileerd, zodat alle aandacht alleen op háár gericht blijft. Zij begint pas te spreken als het volkomen stil is.

DE MOEDER:

Nu de dagen killer en kouder worden, nu de scherpe wind en de striemende regen, de kinderen meer binnen doet blijven, nu gaan we onbewust allemaal uitzien naar het grote feest, het kerstfeest.

Ja, voor mij en mijn kleintjes is kerstfeest een waar feest.

(Ze doet nu alsof ze naar de journaliste luistert en zegt na even nadenken.)

Hoe ik aan die term "feest" kom?

Och, het is traditie geworden, inderdaad een conservatief behoeden van iets, wat mij als kind al zo dierbaar was.

Nu draag ik dat onbewust over aan mijn kleintjes. Ik vertel hun het aloude kerstverhaal. Voor hen allemaal zo begrijpelijk...

Voor een kind dat opgroeit in een harmonieus gezin is dat helemaal niet zo vreemd...

Een man en een vrouw gaan samenwonen en dan komt er wel eens een baby. De meneer uit het verhaal is hier Joseph, de mevrouw Maria en het kindje wordt Jezus genoemd. Ik vertel hun over de kou in de stal, over de os en de ezel, over de herders met hun schapen... Iedere winter wordt dit verhaal opnieuw verteld, en naarmate ze groter worden stellen ze, naar aanleiding van dit kerstverhaal, steeds meer vragen die de grond van het bestaan raken... Ze gaan tot de kern van de dingen.

Hoe ik Kerstmis met onze kinderen beleef?

Als een feest van warm geluk in ons gezin.

Toen een van onze kinderen mij laatst vroeg: "Mama, wat is "sfeer" eigenlijk?" En ik mijn woorden tot een begrijpelijke zin in kindertaal wilde formuleren; antwoordde onze oudste in mijn naam: "Sfeer... dat is iets heel teers, dat is net een hele grote geblazen zeepbel, die stuk gaat als je er met je vinger in prikt, dat is sfeer!"

In dit antwoord is "sfeer" naar mijn idee, een gevoel in realiteit omgezet.

Kerstmis in een gezin met kleine kinderen, is als een grote zeepbel, een tere, sprankelende, doorschijnende kerstbal, glinsterend in de

kerstboom. Een ondefiniëerbaar gevoel van geluk dat ieder van ons wel eens ervaart.

De kaarsen, de alom bekende kerstliederen gezongen door kinderkoren, alles werkt mee om deze gedachte aan geluk vast te houden.

U kunt me sentimenteel vinden, of conservatief; maar ik houd van het kerstfeest!

Al was het alleen maar om onze kinderen het haast tastbare gevoel mee te geven van sfeer... saamhorigheid, liefde voor elkaar... kortom, de gelukkige gedachte van de goede geest.

Hoe ik het kerstfeest in de toekomst zie?

Anders, beslist anders...

Waarschijnlijk killer... minder romantisch...

Kaarsjes van kunstlicht in kunstkerstbomen, (die je na een paar dagen weer wegvouwt in een plastic zak, of vanwege gebrek aan ruimte met het vuilnis wegwerpt). Ik zie kinderen voor me, wel snoepend van het lekkers van de kerstboom, maar starend kijkend naar de televisie, waar een circus geboden wordt. (Je kunt geen twee dagen over Jezus - Maria - Jozef praten!)

Maar toch denk ik dat mijn kinderen later, als ze zelf vader of moeder zijn, met een gevoel van heimwee terugdenken aan de sfeer van vroeger; de sprankelende kerstbal, die je deed fantaseren en geloven in blijvend geluk.

De kerstbal, die dan vervangen is door een kerstbal van plastic, die niet breken kan, die niét broos is; maar die ook niet zo kan tintelen in het kaarslicht...

(Lichte, sprankelende muziek van Mozart.)

Langzaam gaat de jonge moeder af.

Na de muziek komt de journaliste weer heel kalm op en zegt rustig:

JOURNALISTE:

Ik bezocht een klasgenote, die al enige tijd in een psychiatrische

inrichting is opgenomen. Door een groot verdriet, haar plotseling overvallen, is zij volkomen uit haar evenwicht geraakt. Hoewel ik heb getracht contact met haar te krijgen, heb ik haar niet kunnen helpen...
(*Journaliste af.*)

We zien een nog jonge vrouw, in het zwart gekleed. Ze staat niet haar handen langs het lichaam, haar handpalmen als tegen een muur gedrukt.

Apatisch kijkt ze de zaal in. Haar mond hangt iets open. Traag reageert ze op de (denkbeeldige) komst van de journaliste.

GROTE RUST TUSSEN DE ANTWOORDEN!!

PSYCHISCH GESTOORDE VROUW:

...Ik? ...ik ...moet jou kennen?...
Heb bij jou in de klas gezeten?...
Het zal wel... maar het geeft niet...

Hoe ik me voel?...
Moe... moe... maar het geeft niet...
Kom je me opzoeken?
O...
(*stilte*)

*(Ze tilt haar hoofd vreemd hoog op, zodat het licht op haar gezicht valt.
Kijkt dan weer schuin opzij.)*

Mocht je naar binnen?
O, het geeft niet...

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto